

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 57 0 Ps 104014 22 Rev
Dana, 10.11.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. d.o.o. S., koga zastupa I.Đ., advokat iz B., protiv tuženih Opština S., koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, M.T. B., i STP D.D., oba zastupa R.Ć., advokat iz B., radi naknade štete, vrijednosti spora 79.389,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 104014 22 Pž od 12.04.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10.11.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženih M.T. B. i STP D.D. za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.842,75 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 104014 13 Ps od 18.01.2022. godine odbijen je zahtjev tužitelja za poništenje kao nezakonitog javnog konkursa načelnika Opštine S. objavljenog u dnevnim novinama G.S. pod brojem ... dana 17.05.2010. godine, te za utvrđenje ništavosti ugovora za obavljanje javnog prevoza lica na linijama prigradskog prevoza na grupi linija A (lot broj 1) zaključenog između tuženih Opštine S. (u daljem tekstu: prvotužena), te preduzeća M.T. d.o.o. B. (u daljem tekstu: drugotuženi) i STP D. d.o.o. D. (u daljem tekstu: trećetuženi) broj ... od 08.06.2010. godine tako da isti ne proizvodi pravno dejstvo, kao i da se obavežu tuženi da tužitelju, na ime naknade štete zbog izmakle koristi za period od 01.09.2010. do 28.10.2021. godine, solidarno isplate iznos od 79.389,00 KM, zakonsku zateznu kamatu za period od 01.09.2010. do 28.10.2021. godine u iznosu od 48.005,17 KM, zakonsku zateznu kamatu obračunatu na iznos od 79.389,00 KM počev od 29.10.2021. godine do isplate, kao i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka. Obavezan je tužitelj da tuženima nadoknadi troškove parničnog postupka i to prvotuženoj iznos od 10.062,50 KM, a drugotuženom i trećetuženom iznos od 16.760,25 KM, a odbijen zahtjev za naknadu troškova postupka tuženih preko dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 104014 22 Pž od 12.04.2022. godine žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te su odbijeni zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka, te drugo i treće tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači tako da se usvoji tužbeni zahtjev.

U odgovorima na reviziju tuženi predlažu da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za poništenje javnog konkursa prvotuzene za dodjelu linija prigradskog saobraćaja od 17.05.2010. godine, za utvrđenje ništavosti ugovora za obavljanje javnog prevoza lica na linijama prigradskog prevoza koji su zaključili tuženi dana 08.06.2010. godine i za naknadu štete na ime izmakle koristi za period od 01.09.2010. do 28.10.2021. godine u iznosu od 79.389,00 KM, sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je sljedeće činjenično stanje: da je tužitelj prvotuzenij dana 21.05.2009. godine podnio zahtjev za registraciju redova vožnje za registracioni period 2009/2010. godina, na relacijama K.-S., G. S.-S., G. L.-S., G. L.-S., S. M.-S. i B.-S.; da je rješenjem Odjeljenja za prostorno uređenje ... Opštine S. od 06.08.2009. godine određeno da ovjereni redovi vožnje koji su odobreni tužitelju važe do 31.05.2010. godine tj. dok se ne provede postupak registracije redova vožnje za registracioni period 2010/2015 godina; da je prvotuzena objavila javni konkurs za dodjelu linija prigradskog saobraćaja broj ... od 17.05.2010. godine i objavila ga u G.S. dana 19.05.2010. godine sa pravom učešća svih preduzeća i drugih pravnih lica registrovanih za obavljanje prevoznike djelatnosti-javnog prevoza lica u linijskom gradskom i prigradskom drumskom saobraćaju kao i fizička lica koja imaju odobrenje za obavljanje javnog prevoza lica u linijskom gradskom i prigradskom drumskom saobraćaju, izdato od nadležnog organa Opštine S.; da je tužitelj prvotuzenij dana 28.05.2010. godine podnio zahtjev za evidentiranje-ovjeru redova vožnje za registracioni period 2010/2011 godina, koji je zaključkom Odjeljenja za prostorno uređenje ... Opštine S. od 31.05.2010. godine, odbačen zbog preuranjenosti zahtjeva s obrazloženjem da je još u toku javni konkurs za dodjelu linija prigradskog saobraćaja objavljen 19.05.2010. godine, koji je otvoren do 04.06.2010. godine i da će se postupak registracije redova vožnje za registracioni period 2010/2015 godina izvršiti po okončanju javnog konkursa za dodjelu linija prigradskog saobraćaja; da tužitelj nije dostavio svoju ponudu na pomenuti javni konkurs, te da su u tom postupku odlukom prvotuzene od 08.06.2010. godine, dodijeljeni ugovori o obavljanju javnog prevoza na grupi linija A (lot broj 1), ponuđačima drugotuzenom i trećetuzenom, sa pravom da svaki ponuđač koji ima interes za konkretni ugovor može podnijeti prigovor načelniku prvotuzene u roku od 15 dana od dana dobijanja obavještenja o dodjeli ugovora.

Polazeći od naprijed navedenih činjeničnih utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da je javni konkurs za dodjelu linija prigradskog saobraćaja broj ... od 17.05.2010. godine objavljen u skladu sa važećim Pravilnikom o postupku, kriterijumima, načinu dodjele linija i registracije redova vožnje autobuskih linija na području Opštine S. („Službeni glasnik Opštine S.“ broj 3/10, u daljem tekstu: Pravilnik), odlukom-javnim konkursom načelnika Opštine S. broj ... od 17.05.2010. godine i Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 111/08, 50/10, 12/13 i 33/14, u daljem tekstu: ZPDS) i da slijedom toga nije osnovan zahtjev tužitelja za njegovo poništenje, te je u tom dijelu odbio tužbeni zahtjev kao u stavu 1. izreke prvostepene presude. Budući da ugovor za obavljanje javnog prevoza lica na linijama prigradskog prevoza na grupi linija A (lot broj 1) zaključen

između tuženih, broj ... od 08.06.2010. godine, sadrži sve neophodne elemente predviđene Zakonom o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 19/93, 3/96, 39/03 i 74/04, u daljem tekstu: ZOO) i da nije protivan ni jednom prinudnom propisu, javnom poretku ili dobrim običajima, da je taj ugovor u cijelosti realizovan, a nedostaci u pogledu dokumentacije prevoznika koji su bili predmet provjere od strane nadležne inspekcije su otklonjeni, te da tužitelj nije ugovorna strana, ni učesnik u javnom konkursu koji je prethodio zaključenju ovog ugovora, slijedom čega nema status zainteresovanog lica koje je moglo uspjeti u tom postupku, prvostepeni sud je odbio i dio tužbenog zahtjeva kojim se traži utvrđenje ništavost ugovora, kao u stavu 2. izreke iste presude. Nalazeći da tuženi nisu svojim nepravilnim postupanjem, nezakonitim radom niti na drugi način nanijeli štetu tužitelju, te da nisu u materijalno pravnom odnosu sa tužiteljem, a po osnovu zaključenog ugovora uredno su izvršavali svoje ugovorne obaveze, prvostepeni sud je zaključio da nema osnova za naknadu štete tužitelju, pa je pozivom na odredbe člana 170., 172. i 154. ZOO, odbio i dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na naknadu štete zbog izmakle koristi, kao u stavu 3. izreke navedene presude.

Odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv prvostepene odluke, drugostepeni sud je našao da su pravilna činjenična utvrđenja i pravni zaključak prvostepenog suda, pa je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Prema odredbi člana člana 18. stav 2. ZPDS način, kriterijumi i postupak usklađivanja i registracije redova vožnje, obrazac i sadržaj registra redova vožnje propisuje se Pravilnikom o usklađivanju i registraciji redova vožnje, koji, prema stavu 3. te zakonske odredbe za gradski i prigradski linijski prevoz lica donosi načelnik jedinice lokalne samouprave.

U skladu sa navedenim načelnik prvotužene je donio Pravilnik o postupku, kriterijumima i načinu dodjele linija i registracije redova vožnje autobuskih linija za područje te opštine, koji je stupio na snagu 27.04.2010. godine, kojim je članom 5. propisan postupak dodjele gradskih i prigradskih autobuskih linija za njeno područje u skladu sa svojom Odlukom o javnom prevozu lica i stvari na području opštine S. od 22.10.2009. godine (u daljem tekstu: Odluka), tako da je stavom 1. određeno da se registracija reda vožnje autobuskih linija vrši na osnovu sprovedenog postupka javnog usklađivanja redova vožnje ili postupka dodjele linija putem javnog nadmetanja.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da se prvotužena odlukom-javnim konkursom načelnika Opštine S. broj ... od 17.05.2010. godine odlučila na javni konkurs za dodjelu linija prigradskog saobraćaja broj ... od 17.05.2010. godine za registracioni period 2010/2015 godina, koji je objavljen u skladu sa važećim Pravilnikom u listu G.S. dana 19.05.2010. godine i bio je otvoren do 04.06.2010. godine, sa pravom učešća svih preduzeća i drugih pravnih lica registrovanih za obavljanje prevozničke djelatnosti-javnog prevoza lica u linijskom gradskom i prigradskom drumskom saobraćaju kao i fizička lica koja imaju odobrenje za obavljanje javnog prevoza lica u linijskom gradskom i prigradskom drumskom saobraćaju. Tužitelj nije dostavio svoju ponudu na pomenuti javni konkurs već je prvotuženoj dana 28.05.2010. godine podnio zahtjev za evidentiranje-ovjeru redova vožnje za registracioni period 2010/2011 godina, koji je zaključkom Odjeljenja za prostorno uređenje ... prvotužene od 31.05.2010. godine, odbačen zbog preuranjenosti zahtjeva s obrazloženjem da je još u toku javni konkurs za dodjelu linija prigradskog

saobraćaja objavljen 19.05.2010. godine, koji je otvoren do 04.06.2010. godine i da će se postupak registracije redova vožnje za registracioni period 2010/2015 godina izvršiti po okončanju javnog konkursa za dodjelu linija prigradskog saobraćaja. Odlukom prvotužene od 08.06.2010. godine, nakon zatvaranja postupka po javnom konkursu, dodijeljeni su ugovori o obavljanju javnog prevoza na grupi linija A (lot broj 1), ponuđačima drugotuženom i trećetuženom, sa pravom svakog ponuđača koji ima interes za konkretni ugovor da može podnijeti prigovor načelniku prvotužene u roku od 15 dana od dana dobijanja obavještenja o dodjeli ugovora.

Kod takvog stanja stvari pravilan je zaključak drugostepenog suda u pobijanoj odluci da je tužitelj imao pravo učesća na javnom konkursu prvotužene za dodjelu linija prigradskog saobraćaja od 17.05.2010. godine za registracioni period 2010/2015 godina, koji je objavljen u skladu sa važećim ZPDS, Pravilnikom i Odlukom, kao i sva druga preduzeća registrovana za obavljanje prevoznike djelatnosti javnog prevoza lica u linijskom, gradskom i prigradskom drumskom saobraćaju, te da u situaciji kad se nije prijavio na javni konkurs nije osnovan njegov zahtjev da taj konkurs poništi.

Suprotno tvrdnji revidenta, pravilna je pobijana odluka i u dijelu kojim je odbijen zahtjev tužitelja za utvrđenje ništavosti ugovora od 08.06.2010. godine zaključenog između tuženih, nakon provedenog postupka prvotužene po javnom konkursu za dodjelu linija prigradskog saobraćaja, kako iz razloga što nije protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim običajima, tako i iz razloga što tužitelj, koji nije bio učesnik u postupku po tom konkursu, u smislu odredbe člana 109. ZOO, nema svojstvo zainteresovanog lica u tom obligacionom odnosu, a slijedom toga ni osnov za pobijanje predmetnog ugovora.

Pravilna je i odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva tužitelja za naknadu štete na ime izmakle koristi za period od 01.09.2010. do 28.10.2021. godine, budući da u smislu odredbe člana 172. ZOO nema odgovornosti tuženih za štetu, jer radnici ili organi tuženih nisu svojim nepravilnim postupanjem, nezakonitim radom niti na drugi način nanijeli štetu tužitelju. Pored toga, budući da tužitelj nije bio učesnik raspisanog konkursa prvotužene za dodjelu linija prigradskog saobraćaja, proizlazi da nije dokazao da je osnovano mogao očekivati dobitak po tom osnovu prema redovnom toku stvari, čije ostvarenje bi bilo spriječeno štetnikovim radnjama ili propuštanjem tuženih, pa je i iz tih razloga njegov zahtjev za naknadu štete pravilno odbijen.

Kako iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da tužitelj nije uspio u upravnom sporu u kojem je osporavao odluke prvotužene, donesene nakon zatvaranja javnog konkursa od 17.05.2010. godine, o dodjeli i registraciji autobuskih linija drugo i trećetuženom, neosnovan je revizioni prigovor da tužitelj i pored dugogodišnjeg vođenja ovoga spora neopravdano ne može ostvariti pravnu zaštitu. Imajući u vidu naprijed navedeno neosnovani su i bez uticaja na pravilnost pobijane presude revizioni prigovori da je tužitelj kao dugogodišnji prevoznik putnika na redovnim autobuskim linijama prvotužene očigledno diskriminisan i da mu je povrijeđeno pravo na pravično suđenje.

Suprotno tvrdnji revidenta, osporena presuda je donesena uz pravilnu primjenu materijalnog prava iz relevantnih odredbi ZPDS i ZOO.

Neosnovani su revizioni prigovori da je osporena presuda zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz članova 8. i 191., u vezi sa 231. ZPP, budući da to ne proizlazi iz njenog obrazloženja.

Stoga je na osnovu odredbe člana 248. ZPP odlučeno kao u izreci.

Drugo i treće tuženima nisu dosuđeni troškovi sastava odgovora na reviziju budući da oni u konkretnom slučaju nisu bili potrebni za vođenje parnice (član 387. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić